

॥ २ ॥ शांतिचित्तस्योपरति ॥ ३ ॥ शान्तिहेतुर्लोकस्य अशाश्वतत्वज्ञानमित्याह अशाश्वतमिति ॥ ४ ॥ यदेति पितृवर्नञ्च ॥ ५ ॥ यद्विमरणमात्राद्विमुच्यते तर्हि देहशेषाणि किमर्थं क्रियत इत्याह निर्मा
सैरिति तत्र परलोके तेषां चेतानां परेतपस्विनः तस्मान्मरणानंतरमपि विषमगतिरस्येवेत्यर्थः ॥ ६ ॥ येन हेतुना अदृष्टरूपेण कुलेन रूपेण च विशेषणं प्राप्नोति सो दृष्टरूपे हेतुः सर्वत्र कार्ये स्तीति पूर्वकर्माधीने

अनिष्टानां च संसर्गादिष्टानां च विसर्जनात् ॥ कथं हि मानसैर्दुःखैः प्रमुच्यते तु पंडिताः ॥ २ ॥ विदुर उवाच यतो यतो मनो दुःखात्सुखाद्वा विप्रमुच्यते ॥ त
तस्तोनियम्यैतच्छांतिं विदेत वै बुधः ॥ ३ ॥ अशाश्वतमिदं सर्वं चित्त्यमानं न रर्षभ ॥ कदली सन्निभो लोकः सारोदयस्य न विद्यते ॥ ४ ॥ यदा प्राज्ञाश्रममूढाश्च धन
वंतो यनिर्धनाः ॥ सर्वे पितृवर्नं प्राप्य स्वपंतिं विगतज्वराः ॥ ५ ॥ निर्मासैरस्थिभूयिष्ठैर्गात्रैः स्नायुनिर्बांधिभिः ॥ किं विशेषं प्रपश्यंति तत्र तेषां परे जनाः ॥ ६ ॥ येन
प्रत्यवगच्छेयुः कुलरूपविशेषणं ॥ कस्मादन्योन्यमिच्छंति विप्रलब्धयोनराः ॥ ७ ॥ गृहाणीव हि मर्त्यानामाहुर्देहानि पंडिताः ॥ कालेन विनियुज्यंते सत्वमे
कं तु शाश्वतं ॥ ८ ॥ यथा जीर्णमजीर्णं वा वस्त्रं त्वत्कातु पूरुषः ॥ अन्यद्रोचयते वस्त्रमेव देहाः शरीरिणां ॥ ९ ॥ वैचित्रवीर्यसाध्यं हि दुःखं वायदिवासुखं ॥ प्राप्नुवंती
ह भूतानि स्वकृतेनैव कर्मणा ॥ १० ॥ कर्मणा प्राप्यते स्वर्गः सुखंदुःखं च भारत ॥ ततो वहति तं भारमवशः स्ववशोऽपि वा ॥ ११ ॥ यथा च मृन्मयं भाण्डं चक्रारूढं विप
द्यते ॥ किंचित्प्रक्रियमाणं वा कृतमात्रमथापि वा ॥ १२ ॥ छन्नं वाप्यवरोप्यं तमवतीर्णमथापि वा ॥ आर्द्रं वाप्यथ वा शुष्कं पच्यमानमथापि वा ॥ १३ ॥ उत्तार्य
माणमापाकादुद्धृतं चापि भारत ॥ अथ वा परिभृज्जंतमेव देहाः शरीरिणां ॥ १४ ॥ गर्भस्थो वा प्रसूतो वाप्यथ वा दिवसांतरः ॥ अर्धमासगतो वापि मासमात्रगतो
पि वा ॥ १५ ॥ संवत्सरगतो वापि द्विसंवत्सर एव वा ॥ यौवनस्योथ मध्यस्यो वृद्धो वापि विपद्यते ॥ १६ ॥ प्राक्कर्मभिस्तु भूतानि भवंति न भवंति च ॥ एवं सांसिद्धि
के लोके किमर्थमनुत्पस्ये ॥ १७ ॥ यथा तु सलिलं राजन् क्रीडार्यमनुसंतरत् ॥ उन्मज्जेच्च निमज्जेच्च किंचित्सत्त्वं न राधिप ॥ १८ ॥ एवं संसारगहने उन्मज्जननिम
ज्जने ॥ कर्मभोगेन बध्यंते क्लिश्यंते चाल्पबुद्धयः ॥ १९ ॥ ये तु प्राज्ञाः स्थिताः सत्त्वे संसारेऽस्मिन् हितैषिणः ॥ समागमज्ञाभूतानां तेषां तिपरमां गतिं ॥ २० ॥ इति
श्रीमहाभारते स्त्रीपर्वणि जलप्रदानिकप० विशोककरणे तृतीयोऽध्यायः ॥ ३ ॥ ॥ ६३ ॥

षु पुत्रादिसंयोगवियोगेषु न शोकादिकं युक्तमिति भावः ॥ ७ ॥ सत्त्वलिङ्गशरीरं शाश्वतं मोक्षपर्यंतं स्थायित्वात् ॥ ८ ॥ १० ॥ ११ ॥ १२ ॥ अवरोप्यंतं अवरोप्यमाणं ॥ १३ ॥ आपाकात् कुलारूढं
तात्पत्रपाक्कूटात् ॥ १४ ॥ १५ ॥ १६ ॥ १७ ॥ १८ ॥ १९ ॥ २० ॥ इति स्त्रीपर्वणि नैलकंठीये भारतभावदीपे तृतीयोऽध्यायः ॥ ३ ॥ ॥ ६३ ॥